

миття рук; самостійне споживання їжі, прибирання за собою посуду; тримання в порядку іграшок.

До цього виду праці діти обов'язково залучаються щодня відповідно до режимних моментів і життєвих потреб, тому форми роботи із самообслуговування зазвичай окремо в плані не прописуємо.

Головне завдання вихователя під час роботи з **молодшими дошкільнятами** — формування в них елементарних навичок самообслуговування, стимулювання інтересу до праці, бажання брати участь у виконанні посильних справ.

У дітей **середньої групи** вихователь продовжує удосконалювати навички самообслуговування, поступово залучає їх до посильної повсякденної праці. На кінець року діти навчаються самостійно вмиватися, старанно витирати обличчя та руки, стежити за своєю зачіскою, одягатися й роздягатися в певній послідовності, дбайливо поводитися з речами, самостійно акуратно їсти.

Старші дошкільнята вже мають певні трудові навички й уміння, тому і самообслуговування у них є більш складним. Діти цього віку повинні вміти самостійно акуратно вдягатися і роздягатися в певній послідовності, дбати про свій одяг, охайній вигляд, прати вбрання для ляльок, користуватися серветками тощо.

На момент випуску з дошкільного закладу самообслуговування має стати для дитини звичкою і внутрішньою потребою.

Господарсько-побутова праця

Господарсько-побутова праця — це трудові дії малюків, спрямовані на обслуговування деяких життєвих потреб усіх дітей групи: підтримання порядку в груповій кімнаті та на майданчику, прибирання іграшок в ігровому куточку, допомога дорослим у підготовці до режимних моментів. Таким чином, у господарсько-побутовій праці виокремлюємо (і, відповідно, зазначаємо у плані) два підвиди: працю на майданчику та працю у приміщенні. До господарсько-побутової праці дітей залучаємо, починаючи з молодшого дошкільного віку.

Методи і прийоми, якими користуємося при організації самообслуговування і господарсько-побутової праці дітей: молодший дошкільний вік — допомога вихователя, приклад дорослих, дидактичні ігри, створення ігрових ситуацій, вправляння в діях; старший дошкільний вік — показ, пояснення, приклад, заохочення, вправляння, роз'яснення, допомога одне одному, оцінювання своєї роботи і роботи товаришів.

Праця в природі

Праця в природі передбачає виконання трудових дій у куточку живої природи (догляд за кімнатними рослинами, тваринами); у квітнику, на ділянці чи городі дитсадка (перекопування, розпушування ґрунту, пла-нування грядок, висівання насіння, садіння розсади, прополювання, підживлення, поливання, підв'язування рослин, боротьба зі шкідниками, збирання врожаю); а також природоохоронну діяльність (прибирання ділянки від сміття, підготовування птахів, укриття квітів на зиму тощо).

Оскільки цей вид праці передбачає найбільше фізичне навантаження, то під час його виконання особливо важливо, щоб діти дотримувалися певних гігієнічних вимог: не працювали в спекотну пору, періодично змінювали позу

і робили вправи, працювали у спеціальному одязі з інвентарем, відповідним їхньому зросту, не більш як півгодини, при цьому кожні 7-10 хвилин робили перерви. Методи і прийоми, якими користуємося при організації праці в природі: заохочення, показ, приклад, роз'яснення, допомога, оцінювання, вправлення, колективна праця.

Художня праця

Метою художньої праці є створення дітьми виробів з різних матеріалів. Цей вид праці посильний для дітей середньої та старшої груп. У молодшій групі проводимо підготовчу роботу. Діти середньої групи виготовляють прості вироби з паперу та картону, тканини, природного матеріалу, іграшки з поролону, плетуть «кіски» тощо. У старшій групі завдання ускладнюються: діти ремонтують іграшки, книжки, виготовляють іграшки-саморобки, атрибути, ялинкові прикраси, працюють з папером, тканиною тощо.

Художню працю організовуємо з невеликими підгрупами (4-8 дітей).

Методи і прийоми, якими користуємося при організації художньої праці: допомога, оцінювання, заохочення, показ, пояснення, приклад, вправлення, роз'яснення.

Форми організації праці

Під час організації всіх видів праці користуємося традиційними формами: доручення, чергування та колективна праця.

Доручення— найдоступніша форма залучення до праці, яка дає змогу задіяти протягом дня кожну дитину. У молодшій групі трудові доручення зазвичай прості, короткотривалі, індивідуальні, пов'язані з іграми та іграшками, з підготовкою до чергування у їдальні та на заняттях, з виконанням прохань дорослих.

Дітям середньої та старшої груп пропонуємо також складні, тривалі доручення, як індивідуальні, так і колективні, пов'язані з іграми, організацією занять, побутовими процесами.

Чергування— організована форма трудової діяльності, спрямована на опанування предметно-практичної компетенції.

Згідно з чинною освітньою програмою «Українське дошкілля», рекомендовано систематично залучати дітей до чергування, починаючи із середньої групи дитячого садка (5-й рік життя).

У молодшій групі з ІІ півріччя організовуються епізодичні чергування у їдальні. Діти привчаються до чергування, допомагаючи помічнику вихователя сервірувати стіл. У середній групі вихователь організовує систематичні чергування у їдальні, а з ІІ півріччя — на заняттях. Діти сервірують стіл, розставляють обладнання до занять і прибирають його.

У старшій групі проводяться систематичні чергування у їдальні, на заняттях, у куточку природи. Діти сервірують столи, розкладають і прибирають приладдя для занять, щоденно поливають квіти, розпушують землю у вазонах, допомагають чистити акваріум, клітки для птахів, підмітають підлогу тощо. Роботу чергових обов'язково аналізують шляхом колективного та самооцінювання.

Город у дошкільному закладі

Грядки шириною 70-80 см., довжиною 2,5 – 3 м. Відстань між грядками 50 – 60 см. Це дає можливість розмістити дітей з обох боків грядки й контролювати їх роботу.

Зміст праці у природі навесні дітей молодшого та середнього дошкільного віку:

- висаджування розсади у відкритий ґрунт;
- посів овочевих культур;
- висаджування цибулі та часнику;
- поливання розсади.

Для вирощування на городі у молодших групах використовують рослини, які швидко ростуть – це цибуля, горох, бобові, редиска.

Діти середньої групи – ті ж самі рослини, що і в молодшій групі, по можливості висаджувати 2 сорти редиски (рожеву і рожеву з білим кінчиком для порівняння рослин).

Зміст праці у природі навесні дітей старшого дошкільного віку:

- підготовка ґрунту до посадки і посіву – перекопування,
- розпушування;
- висаджування картоплі, цибулі, часнику;
- посів овочевих культур;
- висаджування розсади у відкритий ґрунт;
- поливання розсади

Старші групи висаджують овочеві рослини, які вирощуються із насіння та розсади (капуста, помідори, огірки, кабачки, гарбузи, соняшник, картопля).

ЧОМУЧКИ